

Sygn. akt **II AKa 121/14**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Mania
Sędziowie:	SA Bogumiła Metecka-Draus SA Stanisław Kucharczyk (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Anita Jagielska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Barbary Rzuchowskiej

po rozpoznaniu w dniu 26 czerwca 2014 r.

sprawy **M. L.**

o zadośćuczynienie za wykonanie kary grzywny

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 13 marca 2014 r., sygn. akt III Ko 75/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 552 § 1 i 2 k.p.k. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy M. L. kwotę 2.000 (dwóch tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia za wykonanie kary grzywny w sprawie V K 20/09 Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie wraz z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia się wyroku,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

Bogumiła Metecka-Draus Andrzej Mania Stanisław Kucharczyk

Sygn. akt II AKa 121/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca M. L. domagał się zasądzenia kwoty 74 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia złożenia wniosku tytułem zadośćuczynienia za niesłuszne skazanie wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 30.09.2010 r., sygn. akt V K 20/09, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 9.09.2011 r., sygn. akt IV Ka 262/11 i za wykonanie kary grzywny. Prokurator wnosił o oddalenie wniosku.

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 25.02.2013 r. w sprawie sygn. akt II Ko 79/12:

I. na podstawie art. 552 § 1 i 2 kpk zasądził od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy M. L. kwotę 2000 (dwóch tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia za wykonanie kary grzywny w sprawie V K 20/09 Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie wraz z ustawowymi odsetkami od uprawomocnienia się orzeczenia;

II. w pozostałym zakresie wniosek oddalił;

III. orzekł, iż wydatki postępowania ponosi Skarb Państwa.

Wyrok zaskarżyli: prokurator i pełnomocnik wnioskodawcy.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 9 maja 2013 r. uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu wskazał na konieczność ustalenia przez Sąd I instancji naruszonych dóbr, zakresu tego naruszenia (tych naruszeń), intensywności negatywnych przeżyć wnioskodawcy związanych z wykonaniem grzywny oraz ewentualnego zadośćuczynienia i jego wysokości.

Sąd Okręgowy, po ponownym rozpoznaniu sprawy, wyrokiem z dnia 13 marca 2014 r. oddalił wniosek M. L. wykazując, iż wnioskodawca nie wykazał, iż na skutek wykonania grzywny doznał krzywdy.

Powyższe orzeczenie zaskarżył pełnomocnik wnioskodawcy.

Na podstawie art. 428 kpk i 444 kpk zaskarżył go w całości zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego art. 77 ust. 1 i 2, art. 8 oraz art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 6 Konwencji o Ochronie Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r. poprzez zamknięcie drogi do dochodzenia roszczeń od skarbu Państwa z faktu niesłusznego skazania, a nie z faktu wykonania kary, podkreślając, iż osoba niesłusznie skazana może dochodzić swoich roszczeń wyłącznie na drodze postępowania karnego – na podstawie przepisu rozdziału 58 kpk, albowiem droga wytoczenia powództwa cywilnego jest w tym zakresie niedopuszczalna,

2. naruszenie prawa procesowego art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 552 kpk poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów poprzez dowolne i sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego uznanie, iż fakt skazania i fakt wykonania kary stanowią dwie odrębne instytucje, podczas gdy prawidłowa i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego ocena zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż obie te instytucje łączą się wzajemnie i postrzeganie ich indywidualnie jest sprzeczne z ogólnie rozumianym porządkiem prawnym, a analiza konsekwencji wykonania kary i samego faktu skazania pozostają ze sobą w korelacji.

Mając na uwadze powyższe wniósł o:

1. na podstawie art. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o trybunale Konstytucyjnym przedstawienie Trybunałowi pytanie prawne co do zgodności przepisu art. 552§1 kpk z art. 77 ust 1 i 2, art. 8 oraz art. 2 Konstytucji w zakresie w jakim zamyka drogę dochodzenia odszkodowania za niesłuszne skazanie z powodu samego faktu, a nie tylko z powodu wykonania kary,

2. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie wniosku w przedmiocie zasądzenia odszkodowania w całości.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Analiza treści wyroku i jego pisemnych motywów, a także i brzmienia zarzutów apelacji oraz jej argumentacji prowadzi do wniosku, iż tak Sąd I instancji przy wyrokowaniu, jak i skarżący przy jego apelowaniu nie uwzględnili uwag, jakie przedstawił Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 maja 2013r. uchylającego poprzedni wyrok Sądu Okręgowego. Sąd odwoławczy wyraził tam i to w sposób jasny, szczegółowy i obszerny wskazania co do dalszego

postępowania i zapatrywania prawne co do interpretacji art. 552 kpk, w szczególności co konieczności sięgania do rozwiązań zawartych w przepisach kodeksu cywilnego tak w zakresie konieczności ustalenia naruszonych dóbr jak i rozmiarów doznanej krzywdy oraz sposobów jej rekompensaty. Poza polem widzenia Sądu odwoławczego nie pozostała także kwestia konieczności rozdzielenia następstw w zakresie uszczerbku na dobrach osobistych wynikłych z prowadzonego postępowania, skazania i wykonania kary (str. 3 i 4 uzasadnienia). Dlatego oraz mając na względzie uregulowania zawarte w kodeksie postępowania karnego i kodeksie karnym wykonawczym zdumienie budzi teza postawiona przez skarżącego w drugim zarzucie o tym, iż indywidualne postrzeganie instytucji skazania i wykonania kary jest sprzeczne z ogólnie rozumianym porządkiem prawnym, już chociażby z tego powodu, że te instytucje uregulowane są przepisami zawartymi w dwóch różnych aktach prawnych - kodeksach. Do skazania odnoszą się przede wszystkim przepisy kpk Rozdziału 47 -Wyrokowanie, a do wykonania kary grzywny przepisy kkw Części szczególnej Rozdziału VIII - Grzywna. Odrębnym zagadnieniem są natomiast następstwa zaistniałe obszarze dóbr osobistych z tych czynności procesowych (wskazanie, wykonanie kary), które są trudne do określenia i rozdzielenia. Jednakże, biorąc pod uwagę rozwiązania prawne przyjęte na gruncie przepisów kodeksu cywilnego i kpk - art. 552 kpk konieczne i możliwe, co wynika nie tylko z uwag Sądu Apelacyjnego zawartych uzasadnieniu wyroku z dnia 9 maja 2013r., ale także z zeznań samego wnioskodawcy i świadków przesłuchanych w dniu 13 marca 2014r. było ustalenie naruszenia dóbr osobistych tylko w odniesieniu do wykonania kary. Wnioskodawca bowiem zeznaje (k. 129v.), iż traumą dla niego w tej sprawie był fakt wykonania kary grzywny, że miał dylematy, jak to zrobić, co powodowało także jego dyskomfort psychiczny. Świadek R. O. zeznaje (k. 131), iż fakt zapłacenia grzywny był dla wnioskodawcy sytuacją krepującą i miał dylematy, w jaki sposób ma to zapłacić. Świadek M. B. zeznaje (k. 131), iż M. L. nie mógł się pogodzić z tym, że ma do zapłacenia grzywnę i miał rozterki jak to zrobić, żeby nie narażać się, przy wpłacie należności do kasy sadu, na spotkanie z kimś znajomym i na ujawnienie skazania. Samo poproszenie świadka o wykonanie tej czynności również wywoływało u wnioskodawcy ujemne przeżycia. Zatem powyższe istotne fakty dało się ustalić w odniesieniu do wykonania kary. Jednocześnie, gdyby Sąd I instancji postąpił zgodnie ze wskazaniem i zapatrywaniami Sądu Apelacyjnego, to doszedłby też do wniosku, iż owe „przykrości” należało potraktować jako naruszenie godności wnioskodawcy rozumianej jako wolności od przymusu wykonania kary, której wnioskodawca, których nie powinien ponieść (wolność w aspekcie materialnym i niematerialnym). Nie powinien również doświadczać, wywołanych tym przymusem, negatywnych przeżyć określanych przez M. L. jako trauma, skrepowanie, rozterek w jaki sposób ma ją zapłacić, aby nie narażać się na spotkanie znajomych przy kasie Sądu czy na ustalenie przez pracowników banku tytułu przelewu i nr sprawy czym narażona została cześć wewnętrzna, a więc poczucie własnej wartości i szacunku ze strony innych. Zauważyć przy tym należy, iż wybrany sposób wykonania grzywny nie spowodował utraty dobrego imienia (część zewnętrzna) i w tym zakresie stanowisko Sądu I instancji jest prawidłowe, jednakże nie oznacza to jednocześnie, iż nie doszło do naruszenia tego godność w innych wskazanych wyżej sferach, o których Sąd I instancji nie rozważał, a powinien mając ku temu wskazania Sądu odwoławczego, którymi był związany (art. 442§3 kpk).

Z uwagi na to, iż materiał dowodowy, a więc wyżej wskazane dowody dostarczyły informacji niezbędnych do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia przez Sąd odwoławczy Sąd Apelacyjny nie widział konieczności uchylenia wyroku. Zmienił go zasądzając od Skarbu Państwa na rzecz M. L. tytułem zadośćuczynienia kwotę 2000 zł. Wysokość rekompensaty za negatywne przeżycia wnioskodawcy związane z wykonaniem kary Sąd Apelacyjny ustalił mając na względzie kryteria, jakie wskazał w uzasadnieniu do wyroku z dnia 9 maja 2013r. Dodać trzeba, iż z obiektywnego punktu widzenia niewątpliwie krzywda, jakiej doznał M. L., była realna i istotna (trauma, rozterki, jak zapłacić, aby nie dowiedzieli się inni, konieczne zaangażowanie innych osób i zlecenie dokonania wpłaty innej osobie) na co wskazują jego zeznania i wypowiedzi pozostałych świadków przesłuchanych w dniu 13 kwietnia 2014r. Podkreślić należy, iż stopień, rozmiar tej krzywdy potęgowany był przez rolę społeczną - zawód, jaki wykonywał wnioskodawca.

Odnośnie wynagrodzenia ujemnych doznań M. L. zauważyć trzeba, iż przyznawana kwota powinna być odpowiednia i powinna łagodzić krzywdę. Przyznana suma nie musi wyrównywać krzywdy w całości, gdyż tak orzecznictwo, jak i piśmiennictwo cywilne nie wymaga pełnej rekompensaty, jak w przypadku szkody materialnej. Zasądzona suma ma łagodzić cierpienia, a celem zadośćuczynienia jest pomoc pokrzywdzonemu w zatarciu, złagodzeniu odczucia krzywdy oraz w odzyskaniu równowagi psychicznej. Tylko szkoda majątkowa charakteryzuje się pełną ekwiwalentnością. Podkreślić należy, iż dowody nie dostarczają informacji o tym, iż doznana przez niego szkoda niemajątkowa,

dostarczyła bardzo głębokich przeżyć i wyjątkowo dotkliwych następstw, dlatego kwotę żadaną przez wnioskodawcę – 74 000 zł należało uznać za zdecydowanie wygórowaną i nadmierną. Całokształt okoliczności sprawy, w tym w szczególności stopień negatywnych przeżyć, przemawiał właśnie za zasądzeniem kwoty 2 000 zł. Ja to zauważył Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu do wyroku z 9 maja 2013r. nietypowy charakter tej sprawy, a przy tym dobra sytuacja majątkowa wnioskodawcy wskazują na potrzebę odwołania się do nieco innych kryteriów ustalenia wysokości tej rekompensaty niż w innych typowych przypadkach zadośćuczynienia za pozbawienie wolności. Za takowe Sąd Apelacyjny przyjął te, na jakie zwrócił uwagę SN w orzeczeniu z dnia 22 maja 1990 r. II CR 225/90 LEX nr 9030 wskazujący na to, iż ustalając zadośćuczynienie można odnosić je do kwot, które pozwolą na zakup przedmiotów dostarczających pokrzywdzonemu takich doznań, które złagodzą ujemne przeżycia z powodu wyrządzonej szkody niemajątkowej. Taką wartością będzie 2000 zł, która to suma jednocześnie przecież nie jest symboliczna, a i jest niemała, biorąc pod uwagę jedno z kryterium, jakim jest poziom życia społeczeństwa.

Wobec powyższych stwierdzeń, a także dowolności Sądu I instancji w ocenie materiału dowodowego, polegającej na uznaniu, iż wnioskodawca nie udowodnił krzywdy, jakiej doświadczył przy wykonywaniu grzywny, jak i niedostosowania się przez Sąd Okręgowy do wskazań i zapatrywań prawnych Sądu Odwoławczego - Sąd Apelacyjny zmienił wyrok na podstawie art. 437§2 kpk i art. 552§1 i 2 kpk. W pozostałym zakresie zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy uznając niezasadność żądania zadośćuczynienia ponad kwotę 2000 zł. Orzekł również, stosownie do ugruntowanego orzecznictwa, o odsetkach od uprawomocnienia się wyroku.

Zarzut I i wniosek postawiony, jako konsekwencja jego treści, należało uznać za oczywiście bezzasadne. Jak to zauważył Sąd Apelacyjny w postanowieniu zawartym w protokole rozprawy z dnia 26.06.2014r. analiza uregulowań prawnych w zakresie wynagrodzenia szkody, jaka została wyrządzona obywatelowi przez niezgodne z prawem działanie władzy publicznej, prowadzi do konstatacji, iż art. 552§1 k.p.k. nie zamyka drogi do dochodzenia odszkodowania za niesłuszne skazanie w rozumieniu dochodzenia odszkodowania za naruszenie dóbr osobistych na skutek prowadzenia postępowania karnego i wydania wyroku skazującego. Pozwalają na to m.in. art. 23 i 24 kc oraz art. 417- 421 kc. Wprawdzie art. 421 kc stanowi, iż przepisów art. 417, art. 417 prim i art. 417 bis nie stosuje się, jeżeli odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej jest uregulowana w przepisach szczególnych, ale właśnie tym przepisem szczególnym jest art. 552 k.p.k. Tak więc wszelkich innych roszczeń, poza tymi związanymi z wykonaniem kary, wnioskodawca może dochodzić na podstawie przytoczonych przepisów kc. Zatem w takiej sytuacji prawnej występowanie ze zgłoszonym pytaniem do Trybunału Konstytucyjnego jest bezzasadne. Te przesłanki spowodowały nieuwzględnienie wniosku pełnomocnika wnioskodawcy M. L. o przedstawienie na podstawie art. 3 ustawy z dnia z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.1997.102.643 ze zm.) pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu co do zgodności przepisu art. 552§1 k.p.k. z art. 77 ust. 1 i 2, art. 8 oraz art. 2 Konstytucji w zakresie, w jakim zamyka drogę dochodzenia odszkodowania za niesłuszne skazanie z powodu samego jego faktu, a nie tylko z powodu wykonania kary.

Przytoczoną argumentację można uzupełnić uwagami poczynionymi przez Sąd Okręgowy w Szczecinie na str. 4 i 5 uzasadnienia. Dodać jeszcze można, iż uregulowania dotyczące naprawienia szkody zawarte w kodeksie cywilnym odpowiadają standardowi konstytucyjnemu (zob. tak np. Adam Olejniczak, w: Komentarz do art. 421 Kodeksu cywilnego LEX el.). Ze względu na inne wartości konstytucyjne ustawa zwykła może nawet w określonych przypadkach ograniczyć odpowiedzialność podmiotów wykonujących władzę publiczną do węższej pojętej szkody, zwłaszcza do straty, wyłączając utracone korzyści" (zob. tak np. Z. Radwański, Zmiany w KC dotyczące odpowiedzialności organów wykonujących władzę publiczną, Mon. Praw. 2004, nr 21, s. 978). Jak zwrócił uwagę TK, "sama idea niepełnego odszkodowania nie jest Konstytucji obca. Nie można zatem twierdzić, że sam fakt braku pełności odszkodowania jako taki jest niekonstytucyjny" oraz dalej "nawet na gruncie zasady pełnego odszkodowania nie można a priori wykluczyć dopuszczalności zróżnicowanych (także poprzez ustawodawstwo zwykłe) mechanizmów miarkowania odszkodowania ze względu na powszechnie uznawane i wręcz konieczne sposoby dyferencjacji kompensacji. Mogą być one związane z naturą powiązań kauzalnych i przyczynieniem poszkodowanego, zasadami słuszności, rodzajem szkody (szkoda majątkowa czy krzywda niemajątkowa), a nawet rodzajem chronionego interesu oraz realizacją zasady równego

traktowania podmiotów znajdujących się w podobnej sytuacji prawnej" (zob. tak np. TK w wyroku z 23 września 2003 r., K 20/02, OTK-A 2003, nr 7, poz. 76).

W związku z powyższym argumentacja skarżącego odwołująca się do wskazanych przepisów konstytucji i do zasad demokratycznego państwa prawa, stosowania przepisów konstytucji wprost, zamknięcia wnioskodawcy drogi sądowej do dochodzenia swoich praw, w tym do prawa do wynagrodzenia szkód jest chybiona. Zresztą autor apelacji czyni to hasłowo nie podważając konkretnej i przekonującej argumentacji Sądu Okręgowego, która przecież nie prowadzi do wniosku postawionego przez pełnomocnika, iż dochodzenie i przyznanie odszkodowania i zadośćuczynienia za wykonanie kary na podstawie art. 552 kpk wyłącza możliwość domagania się rekompensaty na podstawie przepisów kodeksu cywilnego za naruszenie dóbr osobistych przez skazanie czy prowadzenie niezasadnego postępowania karnego. Art. 552 kpk, co wynika wprost z treści art. 421 kc, jako przepis *lex specialis* wyłącza jedynie dochodzenie przez pokrzywdzonego na podstawie przepisów kodeksu cywilnego roszczeń związanych z wykonaniem kary. SN w wyroku z dnia 15 czerwca 1971 r. II CZ 61/71 LEX nr 6944, już pod rządem kpk z 1969 r. stwierdził wprost, iż jeżeli nie chodzi o hipotezy ujęte w przepisach art. 487-491 k.p.k. (art. 552-559 kpk z 1997 r.), to do szkód spowodowanych nieprawidłowościami wymiaru sprawiedliwości mają zastosowanie przepisy art. 417-420 k.c., a tryb przewidziany w art. 487 k.p.k. (552 kpk z 1997r.) ma zastosowanie tylko wówczas, gdy zostaną spełnione wszystkie zawarte w nim przesłanki, a przede wszystkim gdy nastąpił już pozytywny dla oskarżonego wynik wznowienia postępowania lub rewizji nadzwyczajnej. Zatem reguły odpowiedzialności przyjęte w art. 417, art. 417 prim i art. 417 bis k.c. nie mają zastosowania, tylko i wyłącznie wtedy, gdy odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej jest uregulowana w przepisach szczególnych. Przyjmuje się, że przepisem szczególnym, w rozumieniu omawianego uregulowania jest taki przepis, który normuje odpowiedzialność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub osób prawnych wykonujących z mocy prawa władzę publiczną za szkodę wyrządzoną przy wykonywaniu władzy publicznej inaczej niż kodeks cywilny (zob. np. SN w wyroku z dnia 14 stycznia 1960 r., I CO 45/59, OSNCP 1961, nr 1). Przepisami szczególnymi, w rozumieniu komentowanego przepisu, są:

– przepisy art. 552-559 k.p.k., regulujące odpowiedzialność Skarbu Państwa za niesłuszne skazanie, niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie (por. np. SA w Gdańsku w wyroku z dnia 3 lutego 2010 r., I ACA 1227/09, POSAG 2010, nr 2, s. 22);

– art. 192 kodeksu karnego wykonawczego, regulującego odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody, które poniósł uprawniony, w sytuacji gdy w razie np. uchylenia orzeczenia o przepadku nie jest możliwy zwrot składnika mienia przejętego w trakcie wykonywania środka karnego;

– przepis art. 8 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (Dz. U. Nr 34, poz. 149 z późn. zm.);

– przepisy ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Służby Celnej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz. U. Nr 53, poz. 548 z późn. zm.);

– przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela (Dz. U. Nr 233, poz. 1955 z późn. zm.).

Po utracie mocy obowiązującej przez art. 769 k.p.c. (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 stycznia 2004 r., SK 26/03, Dz. U. Nr 11, poz. 101) Skarb Państwa odpowiada za szkody wyrządzone przez komornika na podstawie art. 417 k.c., natomiast podstawą odpowiedzialności komornika jest art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (tekst jedn.: Dz. U. z 2006 r. Nr 167, poz. 1191 z późn. zm.).

Dodać też należy, iż wprowadzie przywoływany art. 77 konstytucji w ust. 2 zawiera stwierdzenie, że żadna ustawa nie może zamykać nikomu sądowej drogi dochodzenia naruszonych wolności i praw, to zakaz ten jest raczej wytyczną działania dla ustawodawcy na przyszłość, iż zakazów tego rodzaju wprowadzać nie można. Jednakże zakazu takiego

nie sposób wyprowadzić z norm wskazywanych wyżej, zaś wprowadzanie pewnych ograniczeń, których i tak nie sposób się doszukać w przypadku dochodzenia roszczeń przez M. L., jest możliwe, na co wskazuje orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego.

Za błędne należy uznać odwoływanie się przez skarżącego do art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, gdyż idea naprawiania szkód wynikłych z wadliwych decyzji karnoprocesowych znalazła swe odbicie w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych ONZ z 1966 r., który w art. 14 ust. 6 stanowi, że "każdemu skazanemu prawomocnie za przestępstwo, który odbył karę w wyniku takiego skazania, a następnie został uniewinniony lub ułaskawiony na tej podstawie, że nowy lub nowo ujawniony fakt dowiódł, iż nastąpiła pomyłka sądowa, przysługuje odszkodowanie", zaś w art. 9 ust. 5 Paktu stwierdza się, że prawo do odszkodowania ma też "każdy, kto został pokrzywdzony przez zatrzymanie lub aresztowanie niezgodne z prawem". Podobne zapisy znajdujemy, ale w art. 5 ust. 5 EKPC (odnośnie do odszkodowania za bezprawne zatrzymanie lub aresztowanie) i w art. 3 Protokołu nr 7 do tej Konwencji z 1984 r. (odnośnie do odszkodowania za niesłuszne skazanie). Natomiast w Konstytucja RP z 1997 r. w art. 41 ust. 5 stwierdza, że "każdy bezprawnie pozbawiony wolności ma prawo do odszkodowania".

Za niezakwestionowane należy uznać też stwierdzenie, które wyraził również SA w uzasadnieniu wyroku z dnia 9 maja 2013r., iż odszkodowanie lub zadośćuczynienie przysługuje tylko za szkodę lub krzywdę wynikłe z wykonania (a więc nie samego orzeczenia w wyroku) kary albo z wykonania jej części - tej, której pokrzywdzony nie powinien ponieść, gdy następnie, w wyniku wznowienia, kasacji albo stwierdzenia nieważności orzeczenia, oskarżony został uniewinniony (zob. tak m.in. SN w post. z 5 maja 2006r. II KK 259/05, OSNKW 2006, nr 9, poz. 82). Wobec tego tezy przeciwne wyrażane przez skarżącego, z powołaniem się jedynie na tytułację Rozdziału 58 kpk nie mogą znaleźć akceptacji Sądu Apelacyjnego. Zresztą odwołanie się w art. 552§1 kpk do szkód i krzywd wynikłych z wykonania w całości lub części kary jednoznacznie przemawia za interpretacją przedstawianą tak przez Sąd Apelacyjny, jak i Sąd Okręgowy.

Powyższe przesłanki stały się podstawą do nieuwzględnienia zarzutu I i żądania z punktu 1 petitum apelacji oraz do utrzymania w mocy zaskarżonego wyroku w pozostałym zakresie na podstawie art. 437§1 kpk, a więc co do oddalenia wniosku ponad kwotę 2 000 zł.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł na zasadzie art. 554§2 kpk obciążając nimi Skarb Państwa.